

Laiškai
LIETUVIAMS

Lietuvi, būk tu žemaitis ar aukštaitis, ar iš kito kokio Lietuvos kampelio, man esi artimesnis už kitus, jeigu neišsižadi savo vardo ir lietuviškos sielos.

MEŠKUITIS

SENOS PASLAPTYS

Žmogus — Dievo garsiakalbis

Viena didžiausių paslapčių Dievo ir žmogaus santykiuose yra ši: Dievas veda pas save žmogų per kitą žmogų. Tiesa, Jis yra kalbėjęs patrijarkams, pranašams ir Mozei. Bet tiek patrijarkai, tiek pranašai turėjo perduoti Dievo žodžius kitiems žmonėms. Galiausiai Jis prabilo per savo Sūnų, apsilikusių žmogaus kūnu. Kristus — savo trumpu žemės gyvenimo laikotarpiu — stovi tarp Dievo Tėvo ir žmonių. Jis dažnai pabrėžia, kad Jis vykdo tik Tėvo valią, skelbia tik Tėvo žodžius. Žinodamas, kad Jo misija baigiasi su prisikėlimu ir grįžimu į dangų, Kristus išsirenka apaštalus, savo misijos tęsėjus. Jie išeis į keturias pasaulio šalis ir toliau skelbs dieviškąjį žodį.

Iš Kristaus Apaštalai gauna visus įgaliavimus ir visas galias. Jie kalba Jo vardu, daro stebuklus Jo visagalybe ir kitiems perduoda šią šventąją misiją Jo malonės pagalba. Petras Kristaus išrenkamas ir patvirtinamas šitos Kristaus kariuomenės vardu. Petras — Uola. Už tai šito būrio niekas nepergalės. Jokia pasaulio galybė: nei dvasinė nei medžiaginė. Pradžioje jis bus mažas, kaip garstyčios grūdas, bet trumpu, palyginti, laiku išaugs į labai didelį ir galiną medį, kurio šakose bus vietos visam pasauliui. Jau tik po šimto metų nuo Kristaus mirties ši kariuomenė bus pasiekusi kiekvieną anuo metu žinomo pasaulio didesnę vietovę, nes Viešpats didins jų būrius diena iš dienos.

Vynmedžio paslaptis

Įdomu, kad Kristus niekada nedaro esminio skirtumo tarp savęs ir apaštalų, nes tarp Kristaus ir apaštalų yra nuostabi ir labai gili vienybė. “Aš esu vynmedis” — sako Kristus — “jūs gi esate vynmedžio ša-

kelės. Aš esu mokytojas, jūs — mano mokiniai. Aš esu kūno galva, o jūs — šito kūno nariai. Kai atsistosite prieš teisėjus ir persekiotojus, nebijokite ir neieškokite išmintingų žodžių: aš kalbėsiu jūsų burna. Kas jūsų klauso, mane klauso; kas jus persekioja, mane persekioja”. Už tai ir Povilui, gulinčiam Damasko kelio dulkėse ir apakintam dangiškos šviesos, Kristus sako: “Sauliau, kam mane persekioji?” Povilui niekada nebuvo atėję į galvą, kad jis būtų kovojęs prieš Jėzų Nazaretį. Juk jis persekiojo ir kišo į kalėjimus tik krikščionis. Bet, pasirodo, užtenka paliesti tik kūno sąnarius, ir — net nenorėdamas — susilauksi konflikto su kūno galva. Taigi, kas jus persekioja, mane persekioja. Bet nesibijokite: “Aš esu su jumis per visas dienas iki pasaulio pabaigos”.

Mozės krasė, ereliai ir lavonai

Kristus ir Bažnyčia yra viena. Tai yra svarbiausia tikrovė Bažnyčios gyvenime ir jos istorijoje. Žvelgdamas į ateitį Kristus matė, kad Jo įsteigtoji Bažnyčia amžių bėgyje ne kartą prasilenks su savo aukšta misija atskirų savo narių gyvenime. Jis stebėjo net eilę Bažnyčios dignitorių, gyvenančių ne pagal Evangelijos idealą. Ir išpėjo: “Fariziejai ir Rašto Žinovai atsisėdo ant Mozės Krasės. Todėl visa darykite, ką jie sako, tik nesieltkite taip, kaip jie elgiasi”. Jis matė reformatorių būrius, kurie užmiršo, kad Bažnyčia yra ne vien dieviška ir ne vien žmogiška, bet abiejų elementų išgantanti jungtis. Jis regėjo naujus, bet gaila, klaidingus pranašus ir tarė: “Atsiminkite, kur yra lavonų, ten bus erelių ir sakalų”.

Kristus ir Bažnyčia yra viena, nes Kristus gyvena Bažnyčioje ir jos nariuose. Bažnyčia be Kristaus yra neišsivaizduojama. Geriausiai atveju ji būtų tik skeletas: be

LETTERS TO LITHUANIANS. Published monthly by The Jesuit Fathers of Della Strada, Inc., 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois. Yearly subscription one dollar. Single copy 10 cents.

Entered as second-class matter at the Post Office at Chicago, 111. Additional office of mailing in Putnam, Conn. LAIŠKAI LIETUVIAMS leidžiami Tėvų Jėzuitų kas mėnesį. Redaguoja T. Juozas Vaišnys, S. J. Administratorius Petras Kleinotas, S. J. Redakcijos ir Administracijos adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Illinois. Telefonas: HEmlock 4-1677. Metinės prenumeratos kaina 1 doleris. Atskiras numeris 10 centų.

N. P. Seserų Spaustuvė, Putnam, Conn.

Vinjetės J. Pilipausko

raumenų, širdies ir be gyvybės. Žinoma, Bažnyčia buvo ir liks žmonių organizacija. Pats faktas, kad ji buvo Kristaus įsteigta, bet atiduota į žmonių rankas, niekada netvirtino ir netvirtins, kad žmonės — net aukštieji Bažnyčios pareigūnai — visada supras dieviškąją Bažnyčios misiją. Bet visada reikia atsiminti, kad yra begalinis skirtumas tarp Bažnyčios, kaip tokios, ir Bažnyčios atskirame jos naryje ar nariuose. Už tai ir Kristus nuolat daro tą skirtumą. Jis net toliau eina: Jis daro skirtumą tarp Petro ir kitų apaštalų. Tik ten Bažnyčia, kur Petras, nes tik Petras turi visų galių pilnybę, dangaus ir pragaro raktus ir neklystantį Dievo žodį, kada jis kalba ir veikia, kaip Petras, vadinasi, Kristaus vietininkas žemėje ir Jo valios vykdytojas.

Perlai ir kiaušės

Kristus atidavė Bažnyčią, tą tobuliausią savo kūrinį, į žmonių rankas, gerai žinodamas, kad žmonės — ir po atpirkimo — liks žmonės. Jie visada įsivaizduos, ginčysis ir risis. Karščiuosius, kas iš jų didesnis, kas turi sėdėti dešinėje ir kas kairėje. Jie net Bažnyčią mėgins panaudoti medžiaginiams pasaulio tikslams. Už tai Jis — amžių Viešpats — pačioje Bažnyčios istorijos pradžioje — apsaugojo ją nuo visų tų pavojų ir smūgių, kurie galėtų pažeisti pačią jos širdį. Todėl Bažnyčia neturės kitos galios — tik Kristaus. Todėl Bažnyčia skelbs ne savo išmintį, bet Kristaus.

Bažnyčios galia yra Kristaus ir iš Kristaus. Kiekviena malda ir prašymas prasižada ir baigiasi Kristaus vardu. Kiekvienas sakramentas yra Kristaus veiksmas žmogaus — kunigo ranka ir lūpomis. Bažnyčia saugoja Kristaus paliktą tiesą, kaip mylimasis mylimosios paveikslą. Nieko negalima pridėti, nieko atimti. Ne savo išmintį ji skelbia, bet Kristaus žodžio moko. Ateina sunkūs, audringi, migloti laikai. Tiesa visada viena, bet šimtai naujų problemų. Už tai Kristus siuntė Apaštalams Šventąją Dvasią, kad vieną kartą nužengus ant jų galvų ir širdžių, visada pasiliktų ir visada primintų, ką Jis jiems kalbėjo ir ko mokė. Nesvarbu, kad viešojo nuomonė daug ką laikys pasenusiu ir nmodernišku. Pasirodys daug naujų knygų, naujų teorijų ir

ideologijų. Ateis laikai, kai jums sakys: “Štai čia Kristus — ne — štai ten Kristus”. Netikėkite. Bus dienų, kai jus vys iš vieno miesto į kitą, plaks ir žudys dėl mano vardo. Nebijokite tų, kurie užmušę kūną, daugiau jau nieko nebegali padaryti.

Kristus elgetos rūbuose

Mes žinome, kad daug kas atpuolė nuo Bažnyčios, užmiršdami Kristaus ir Bažnyčios vienybę. Kaip dažnai po paprasta išore slepiasi dideli ir nuostabūs dalykai. Mes taip pat žinome, kad milijonai mirė ir tebe-miršta už Bažnyčią, žinodami, kad kur Petras, ten ir Kristus, kad po Bažnyčios rūbais — kartais brangiais, o kartais sudriskusiais ir purvinais — slepiasi Kristaus veidas ir širdis, kuriuos reikia apginti nuo priešų nuoga krūtine.

Kristus iškilmingai pažadėjo, kad Jis pasilieka Bažnyčioje iki pasaulio pabaigos. Jis niekada nepasitraukia. Nė vieno žingsnio. Jis tebelaiko savo išrinktąją sužadėtinę visagalėse rankose, nepaisydamas jos prastų rūbų, raukšlėto veido ir jos ydų, sakydamas: “Tėve, aš nepražudžiau nė vieno iš tų, kuriuos man esi davęs.”

Bruno Markaitis, S. J.

TAIP BUVO VISADOS IR PER AMŽIUS...

Prieš 2300 metų graikų dramaturgas Aristophanes parašė labai nusisekusį vaidinimą, vardu “Ecclesiazusae”. Viena šito vaidinimo veikėjų “komunistė” Praxagora dėsto savo mintis, kurios skamba labai įdomiai:

— Aš noriu, kad visi žmonės dalintųsi viskuo. Visa nuosavybė turi būti bendra ir priklausyti visiems. Tokiu būdu mes nebeturėsime nei turtingų nei vargšų. Mums nebeteiks matyti turtuolio, renkančio derlių iš neapbrėptų laukų, kai vargšas neturi užtenkamai žemės savo kapui... Mano mintis, kad visų gyvenimo lygis būtų lygiai toks pat... Aš pradėsiu štai ku: žemė, pinigai ir visa kita, kas dabar laikoma privačia nuosavybe, taps bendra nuosavybe.

— Bet kas gi dirbs? — paklausia kitas vaidinimo veikėjas, vardu Blepyrus.

— Oh, — atsidūsta Praxagora, — mums teks turėti vergus.

Mielas p. Chrizai ir visi jo vargu Suinteresuotieji!

Norėjau šiame "Laiškų" numeryje tarti savo kunigišką žodį, bet prieš pat atiduodant Redakcijai rankraštį, atėjo du nepaprasti laišukai. Abu iš vyrų. Jausčiausi Jus nuskriaudęs, jei numesčiau juos į krepšį. Todėl atleiskite, kad savo atsakymą nukeliu vieną mėnesį toliau, o dedu čia ištisai tuodu laiškų. Juodu labai daug pasako ir Jums p. Chrizai ir visiems Jums rašiusiems.

Pirmasis laiškas:

"Tavo laiškas dėl nepavykusio Tavo ir žmonos sutarimo naujos gyvybės kūrime yra dažnas vedusiųjų sunkus kryžius. Mes esame tų nelaimių patys kaltininkai. Tą pats pripažįsti. Tavoji žmona yra dar nelaimingesnė, nes ji nužudė pradėtą gyvybę. Baisu pagalvoti, ką Dievas darys su tais medžiais, kurie atsisako vesti vaisių. (Mt. 21, 19).

Jei mes mylėtumėme Dievą visa širdimi, visu protu ir visomis jėgomis, mūsų gyvenimas būtų tikrai kitoks. Aš tai žinau iš savo vedybinio gyvenimo patyrimo ir todėl nesistengiu ieškoti pagalbos ir patarimo kur nors kitur. Viena tegaliu pasakyti: "Dieve, pasigailėk mūsų aklų, kurčių nusidėjėlių". Mes esame svilunami ir apakę karščiausių meilių žmonoms, garbiname turta, patogumus, smilkome žemės dievukams, o valgo me pelenus, ne duoną ir esame išdžiūvę žolės. Mes užkasame Dievo talentą (Mt. 25, 14-30), nes bijom vargo, kurį teikia naujoji gyvybė. Mes bėgame nuo vilko, bet užbėgame ant meškos. Manydami gerai darą, klystame nuo Tiesos, skubame keliu į sielos pražūtį, nes atrodo, kad visi žmonės taip daro ir taip turėtų būti išmintingiausia.

Bet mums, katalikams, nėra išimčių. Mes, tik gerą kovą laimėję, turime grįžti pas Tėvą. Jei žmona atsisako naujos gyvybės, vesti vaisių, tai vyras lieka jos broliu. Klupdamas ir keldamas, jis turi likti jos broliu iki mirties.

Praeis karštų meilių metai: "Nes prisi-kėlime vyrai neves moterų ir moterys netekės, bet bus kaip angelai danguje" (Mt. 22, 30). Praeis žmonos pranašumai ir didybė žmonių akyse. Tada ji, nuvytusi, sausa obelis, grįš pas Tave, ištikimą atlaidų ir neatmetantį jos klaidų brolių. Susitaikinusiu su Dievu, užkurs židinyje paskutinę šeimos ugnelę.

Niekas nežino, kokius kryžius ir už ką juos Dievas mums duoda. Tik po mirties sužinosime to paslaptingo suraizgyto kilimo antrąją pusę. Tik tikėjime, meilėje ir viltyje aukodami kryžių už savo mylimuosius asmenis, kurie tiek kartumo pripila į mūsų gyvenimo taurę žemėje, išpildysim tą didžiąją paslaptį: "Teesie Tavo Valia".

Chrizo likimo Brolis iš Australijos.

Antrasis laiškas:

Mielas Drauge,

Sakau Drauge, nes negaliu būti tuo pačiu kartu oficialus ir draugiškas. O čia taip norisi pačiam draugiškai, kaip senam pažįstamam, patarti paties gyvenimo komplikacijose. Teisingiau, ne patarti, o su pačiu išsikalbėti. Vietos stoka neleidžia per daug plačiai užsimoti, todėl stengiuos kalbėti "trumpai-drūtai". Ir jeigu mano patyrimas pačiam bent truputį padės, jausiuos savo pareigą artimo meilės įstatymui atlikęs pakentiamai.

Esu vedęs. Auginu gražią šeimynėlę. Jaučiuosi patenkintas ir laimingas.

Džiaugiuosi, kad savo žmonos nei prieš vestuves nei po vestuvių nebuvau išsimylėjęs. Ar ne keista, mielas Drauge? "Kaipgi galima būti laimingu be meilės?" — jaučiu paties klausimą.

"Kaip tai be meilės?" — norėčiau pakartoti paties klausimą. Argi Jūs išsimylėjimą vadinate meile? Išsimylėjimu aš vadinu tą dvasios pakilimą, kuris jaučiamas po uždarytų rekolekcijų ir po kurių joks jaunuolis nepriimamas į vienuolyną. Nes tai noras išikurti laukuose, kada jie pilni žiedų kvapo

ir gaivinančios saulės. Tačiau tą norą paskandins rudens purvas, o žiemos speigas nušaldys.

Štai dėl ko, Mielas Brolau, aš džiaugiuos, kad aš savo žmoną tik myliu, bet nesu išimylėjęs. Tikroji meilė yra pareiga. Išimylėjimas yra nuotaika, be mūsų sutikimo atėjusi ir nuo mūsų valios nepriklausanti. Tobuliausia meilė žemėje yra tėvų meilė kūdikiui. Dėl to, mano įsitikinimu, šeima tik tada gali būti tikrai laiminga, kai vyras myli savo žmoną, kaip tėvas, o žmona vyrą, kaip motina. O visų tobuliausia meilė yra auka. Kenčianti meilė. Tačiau ji gyvena tik Kalvarijos kalno viršūnėje. Šeimos virstų mažyčiais rojaus kampeliais, jeigu vyrai ir žmonos bent iki jo atkalnės nukeliautų.

Pati didžioji abejonė, kuri mane kankino prieš vestuves, buvo ta, kad mano žmona buvo mane išimylėjusi taip, kaip pats savo žmoną.

Abu esame religingi. Nuo pirmosios vestuvių dienos nutarėm nelegalizuoti nuodėmės mūsų šeimyniniame gyvenime. Aiškiau sakant: gimdyti arba susivaldyti. Deja, lengva pasakyti, o kas kita ištesėti. Jeigu net Tas kuris kiaurai permato mūsų iškreiptos prigimties gelmes, Apaštalo lūpomis pataria: “Nesišalinkite vienas nuo kito, nebent abiem sutinkant iki laikui, kad užsimtumėte malda, ir vėl susieikite, kad šėtonas jūsų negundytų jūsų nesusilaikymu” (1 Kor. 7, 5).

Susilaukėme pirmojo kūdikio; antrais metais antrojo. Tačiau kai trečiais metais pasijuto belaukianti trečio — emė kaltinti mane. Sako: “Tu prižadėjai mane palikti bent trims metams ramybėje.” “Prižadėjau”, — sakau, — “tai prižadėjau, bet pažadą juk abu sulaužėm”.

Tragedija. Ašaros. Ji, ne aš, turinti į pasaulį atnešti. “Ne!” — sako — “šis kūdikis dienos šviesos neišvys”. Ji prieš gausią šeimą nenusistačiusi, bet tik ne kas metai. Ką žmonės pasakys? Gėda! “Pamatysi, šis kūdikis neateis pasaulin”.

— Tai žinok, — sakau, — nuo tos pačios valandos, kai tu tai įvykdysi, aš tau nebe vyras; su žmogžude aš negyvensiu nė vienos minutės.

Ir tai pasakiau tokiu tonu, kurs vartojamas pirmose fronto linijose prieš kareiviui ir kuriuo, paprastai, nedrįstama abejoti.

Mes turėjome tikrai gražius ir sveikus du kūdikius. “Kuri?”, — sakau, — “iš jų norėtumei, kad aš užmuščiau? Kodėl tu nepagalvoji, kad ir trečias bus taip pat mielas ir gražus? Juk jis jau gyvena ir auga po tavo širdimi. Dievo reikia bijoti, ne žmonių. Tegu, sakau, mes ir duonos kąsnio neturėtume, badu išmirtume, ir tai mes būtume laimingesni už tuos, kurie pasiliks nebūtyje. Kas mums kančia ir mirtis, jeigu po jos laukia amžinas dangus?!”

Apsiverkė. Išsikalbėjo. Na, ir apsigalvojus, sutiko su esama padėtimi, apgailestavo savo pasikarščiovimą.

Grįžtant prie paties reikalo, aš pačiam draugiškai ir nuoširdžiai štai ką patarčiau. Skaityk kasdien Šv. Raštą, nors po truputį. Giliai pergalkok tas šventas mintis. Žinok, kad kol tik kiti Tau kalbės Šv. Rašto žodžiais, tol Tau tos mintys atrodys sausa negyvenimiška formulė, augalai iš svetimos žemės. Reikia, kad dieviškoji sėkla įleistų šaknis, išaugtų ir pražystų Tavo paties širdyje. Nes tik tada Šv. Rašto Tiesa pavirs tavąja Tiesa.

Gyvenimas turi labai gilią prasmę. Jis duotas mums pasiruošti kitam gyvenimui. Danguje bus visi laimingi, tačiau nevienodai laimingi. Bažnyčia moko, kad mes per kiekvieną šventai praleistą dieną pakylame vienu dangiškuoju laiptu aukščiau. Juo daugiau vargo ir kančios mes čia pakelsime, tuo laimingesni būsime danguje. Štai dėl ko Apaštalas Povilas sako: “Jau ir tai klaida yra jūsų tarpe, kad vienas su kitu bylinėjatės. Kodėl verčiau nenukenčiate skriaudos? Kodėl verčiau nesiduodate daryti sau neteisybės? (1 Kor. 6, 7).

Štai dėl ko Kūdikėlio Jėzaus Teresėlė, supratusi šių žodžių reikšmę, sako: “Aš noriu iš meilės kentėti ir net iš meilės gėrėtis: tokiu būdu aš mėtysiu gėles... aš nepraeisiu nė vienos Tau nenuskynus... ir giedosiu, nuolat giedosiu, nors reikės skinti ir rinkti rožes iš erškėčių; mano giesmė bus juo malonesnė, juo tie erškėčiai bus ilgesni ir aštresni”.

Štai dėl ko mūsų seneliai, ir baudžiąvą eidami, išauginę pulką vaikų ir, senatvėje užuojautos ir padėkos nesulaukę, sakydavo: "Dievui ant garbės".

Sakyk, Brolau, ką pats galvojai, dirbdamas po 18-20 val. į dieną? Jei neapsirinku, prieš Tavo akis nuolatos stovėjo gražus automobilis, jukus namukas ir besišypsanti, gražiai aprengta tavo gyvenimo draugė. Ir tas tau padėjo iškęsti tuos baisius laisvai užsikrautus vergijos metus. Dabar pakeisk galvosena. Pradėk, kaip galima dažniau, galvoti apie dangų. Įsikalk sau į galvą, kad dangus yra milijonus kartų realesnis už Tavo turimą turta. Duok valią savo vaizduotei, galvok apie kokią tik nori laimę ir laisvę, tačiau ji vis tiek bus tik šešėlis prieš dangaus laimę, apie kurią skaitome: "Ko akis neregėjo, nei ausis negirdėjo, nei į žmogaus širdį neįėjo, Dievas suteikė tiems, kurie Jį myli" (1 Kor. 2, 9).

Tad, sakyk, ar verta būtų nutraukti darbą tada, kai kasdien kyla atlyginimas? Ar išmintinga būtų pasitraukti iš gyvenimo tada, kai jis yra pats produktingiausias amžinajai laimei padidinti? Kentėk ir aukok savo kančią už save ir už žmoną, jeigu Tu ją iš tikrųjų myli. Nes: "meilė yra kantri, maloninga. Meilė nepavydi, nesielgia sauvalingai, nesipučia. Ji yra nesididžiuojanti, neieško savo naudos, nesusiėrzina, neįtaria piktumu, nesidžiaugia neteisybe, o džiaugiasi tiesa; visa nukenčia, visa tiki, visa ko viliasi, visa pakelia" (1 Kor. 12, 4-7).

Suprantu, kad pačiam sukelia pavydą jos pasisekimas kitų tarpe, tačiau pats stenkis to niekad neparodyti. Elkis su ja, kaip su dukterimi: tėvas juk džiaugiasi dukters pasisekimu. Draugiškas elgesys dar nereiškia neištikimybės.

Tačiau pačiam turi rūpėti ne tik jos žemiškoji laimė, bet daug svarbiau amžinoji. O sakyk, ar ji nuplovė Kristaus krauju savo baisųjį nusikaltimą? Jeigu taip, jeigu jai Dievas atleido, tai ir pats turi atleisti ir to niekad jai nebeprikaišioti. Gal būt, aš klystu, bet iš paties laiško atrodo, kad ji dar tebenešioja ant savo sąžinės.

Kodėl ji dabar vengia šeimos padidėjimo? Taigi, pirmiausia pabandyk su ja iš-

sikalbėti. Bet, sakai, kaipgi su ja išsiaiškinsi, kad ji nė klausytis nenori ir visuomet stengiasi patį ižveisti? Tada daryk taip: parašyk jai laišką, išdėstyk tvirtas krikščioniškas pažiūras, aprašyk visus savo dvasinius pergyvenimus, atverk jai visą savo širdį. Matai, tarp jūsų yra išaugusi jus skirianti siena. Tu manai — ji kalta, o ji galvoja, kad Tu kaltas. Reikia šitą sieną nugriauti. Paklausk jos, ko ji iš tavęs norėtų. Prašyk patarimo, ką pats turėtum daryti jūsų santykių pagerinimui. Pabrėžk, kad pats negali įsivaizduoti tikrai laimingos šeimos be krikščioniškos moralės dėsnų.

Matai, Brolau, rašytas žodis kalba kitokiu tonu. Be to, mintys yra daug nuosekliau išdėstytos ir žodžiai apgalvoti iš anksto. Būk tikras, kad ji laiško nenumes; moterys, yra per daug smalsios, kad neperskaičiusios numestų joms adresuotą laišką. Parink tokią dieną, kada ji bus geroj nuotaikoj. Geriausia, prieš išeidamas į darbą; tada turės daugiau laiko pagalvoti.

Jaučiau, kad pačiam nebus lengva ją įtikinti. Bent man atrodo, kad ji priklauso prie tų žmonių, kurie Apaštalo žodžiais tariant, "nepažindami Dievo teisybės ir norėdami pastatyti savąją, jie nepasidavė Dievo teisybei" (Rom. 10, 3). Pastatyti savąją teisybę reiškia gyventi ne pagal Dievo nustatytą tvarką, ne pagal Dievo įsakymus, bet pagal savo susikurtus. Tai yra jau šėtoniškos puikybės atgarsis: "Non serviam!

— netarnauiu!" Toks žmogus jau ginčytųsi ir su Dievu. Tad nenusimink, jeigu jos pats ir neįtikinsi. Tokius žmones tegalima atversti malda ir kančia, t. y. išprašysiu jiems Dievo malonės.

Jeigu visos čia paminėtos priemonės nieko nepadės, ir jeigu pats kito kelio pabėgti nuo nuodėmės nerasi, tada pastatyk jai tiesų vyrišką klausimą: arba mes pradėdam gyventi pagal Kūrėjo planą, arba aš su tavim nebegyvensiu! Žinoma, pats rūpinsies ja ir toliau, remdamas materijaliai ir aukodamas už ją savo maldas bei kančias ir laukdamas jos sugrįžtant. Žinau, tai bus sunki operacija, bet be jos ligonis greičiau mirs nuo įsisenėjusios ligos.

Pr. Mok. Mokytojas.

PAŠAUKIMAS

Praėjusiame numeryje buvo kalbama apie mergaitės pašaukimą į vienuolinį luomą, bet kartais redakcijai atsiunčia laišką ir vienas kitas berniukas, norėdamas gauti atsakymą į įvairiausių klausimus, neaiškumus, abejojimus, liečiančius dvasiškų luomą. Tų laiškų čia nekartosime, tik paminėję pagrindines jų mintis, trumpai atsakysime.

Algimantas rašo:

— Pirmoji diena universitete. Susitikau daug buvusių klasės draugų. Pasirinkę įvairias šakas. Mudu su Miku studijuojam mediciną. Studentams išėjus, mudu dar pasilikome salėje. Mikas man prižadėjo pasakyti didelę paslaptį... “Na, sakyk greičiau”

— nekantravau. Numaniau, ką jis sakys, bet pats nenorėjau pradėti. Buvau jau nugirdęs, kad geriausias mano gimnazijos draugas Vytautas įstojęs į vienuolyną. Neapsirikau. Miko “paslaptis” buvo kaip tik šita. Man tai nebuvo nei naujiena nei paslaptis. Vis dėlto paslaptingi Miko žodžiai “Vytautas įstojo į vienuolyną” mane pri-trenkė. Nesąmoningai paėmiau kreidą ir, išmeigęs akis į juodą lentą, parašiau žodį “Vytautas”. Paskui, lyg norėdamas tą žodį padailinti, viršuje nubrėžiau kryžių ir pridėjau “a. a.” Taip, amžiną atilsį Vytautas... “Dėl ko amžiną atilsį”, —juokėsi Mikas, juk jis dar kol kas nemirė?” — “Kaipgi nemirė?” —r tyliai iškošiau pro dantis, žiūrėdamas į toli pro atvirą langą. Esu tikintis, gerbiu kunigus ir vienuolius, bet nežinau, dėl ko jie man sukelia tiek pasigailėjimo. Ypač daug pasigailėjimo man sukelia Vytautas, kurs buvo geriausias mano draugas., geriausias visoj klasėj mokinys, kurs geriausia žaidė krepšinį, iš kurio tiek tikėtasi...

O štai pora sakinių iš kito jaunuolio laiško:

— Kaip troškau būti kunigu! Deja, ma-

no svajonė sugriuvo, mano troškimai neįvykdomi. Kai tėvui pranešiau, kad noriu stoti į seminariją, jis taip užpyko, kad norėjo net iš namų mane išvyti. “Nepilname-tis — turi manęs klausyti. Studijuok inžine-riją. Kai būsi pilname-tis, daryk ką nori”. Maniau, kad užtars motina, bet ir ta sakė: “Protingiau palaukti, kad nereikėtų po lai-ko gailėtis”. Pradėjau studijuoti inžineriją, bet jaučiuosi nelaimingas.

Trečias rašo:

— Žavi mane kunigystė. Žinau, kad Lie-tuvai atsikėlus, reikės kunigų. Bet vis nega-liu įsitikinti, kad tikrai turiu pašaukimą.

Dar kitas:

— Visuomet svajoju apie dvasinį luomą, bet taip aplinkybės susidomėjo, kad nega-lėjau pasiekti aukštesnio mokslo, esu tebai-gęs tik pradžios mokyklą. Ypatingų gabu-mų mokslui neturiu. Nesuprantu: jei mane Dievas šaukia, dėl ko neduoda galimybės pasiekti pašaukimą.

Atsakysime šiems keturiems jaunuoliams iš eilės.

“Amžiną atilsį”

Tu esi ne vienas, mielas Algimantai, kurs panašiai galvoja. Kas pilnai nesupran-ta dvasinio luomo esmės ir vertės, tas jo niekadoms neišsirinks ir stebės, kaip kiti jį gali rinktis. Ne vienas mano, kad tie, kurie jį išsirenka, yra arba siauro proto arba gy-venimu nusivylę žmonės. Todėl visai su-prantama, kad Tau yra nuostabu, kaip ga-lėjo šį luomą pasirinkti Vytautas. Jis, kurs buvo toks gabus, protingas, pirmas klasėje mokinys, kurs buvo visų mylimas, geras sportininkas, kuriam šypsojos šviesi ateitis, kurs gyvenimu tikrai nebuvo nusivylęs. Tau atrodo, kad jis dabar yra nelaimingas, nes laimės atsisakė, manai, kad yra miręs, nes paspruko iš gyvenimo, atsisakė visų gy-venimo malonumų.

Tu jį tikrai mylėjai, kaip geriausią savo draugą, užtat dabar labai jo gailiesi. Bet manau, kad ir jis Tavęs gailisi. Tu jo gailiesi, kad jis nesidžiaugia gyvenimu, o jis Tavęs gailisi, kad Tu nesupranti, kas yra tikras gyvenimas. Tu sakai, kad jis yra miręs, o jis gal sako, kad Tu esi aklas, trumparegis, už menkniekius atsisakęs brangių vertybių.

Marija Pečkauskaitė savo raštuose mėgsta vartoti posakį „sub specie aeternitatis“. sako, kad į gyvenimą reikia žiūrėti amžinybės žvilgsniu. Tada jis visai kitaip atrodo. Kitas rašytojas sako, kad mes šiame gyvenime nuolat klystame: mums atrodo labai didinga tai, kas yra šioje žemėje ir nevertiname to, kas dangiška. Mums atrodo labai dideli kalnai ir be galo mažos žvaigždės. Bet žinome, koks yra skirtumas tarp aukščiausio kalno ir mažiausios žvaigždės!

Vis dėlto yra žmonių, kurie šį skirtumą supranta. Kai kurie jį supranta ir išsirenka tai, kas vertingiau. Kiti, nors supranta, bet neturi jėgų, neturi drąsos rinktis to aukštesnio luomo. Nors jie žino, kad tai yra tiesesnis kelias į mūsų tikslą, bet vis dėlto šis kelias jiems atrodo per daug sunkus, mano, kad neištesės, todėl pasirenka paprastesnį kelią. Jo pasiryžimas, jo idealizmas tebūna Tau pavyzdys, tesuteikia Tau jėgų, kai pamatysi, kad ir Tavo kely bus ne vien tik malonumai, kai turėsi pergyventi karčias valandas. Kad parašei lentoje „amžiną atilsį“, tai gal ir teisinga, nes Vytauto pasirinktas kelias yra saugiausias į amžiną atilsį ir į amžiną laimę.

Tėvai

Jau esame šiuo klausimu „Laiškuose“ rašę. Pašaukimas yra kiekvieno grynai asmenišką dalyką, todėl labai blogai daro tėvai, versdami vaiką į vieną ar kitą pašaukimą arba drausdami pasirinkti tai, ko jis trokšta. Tokiu savo elgesiu tėvai kartais padaro vaiką nelaimingą visam gyvenimui. Gali sugriauti ir jo amžiną laimę Tėvai gali tik patarti, bet neturėtų elgtis taip griežtai, kaip Tavo tėvas, kurs net grasina išvaryti Tave iš namų, jei pasirinksi kunigo pašaukimą. Jei norint ką nors rinktis, reikėtų laukti iki būsi pilnametis, tai iki 21 metų

amžiaus turėtum namie sėdėti, nieko nestudijuodamas ir nieko neveikdamas.

Neprotingas yra ir motinos elgesys. Ji sako: „Protingiau palaukti, kad nereikėtų po laiko gailėtis“, bet Tu juk jau dabar gailiesi, studijuodamas inžineriją. Šios prieš Tavo norą užmestos studijos ir negalėjimas pasiekti trokštamo pašaukimo Tave padarė nelaimingą. Motina bijo tik išivaizduotų galimybių ir visai nesirūpina, kad jau dabar esi nelaimingas. Pagaliau ką reiškia „po laiko“? Įstojimas į seminariją nėra galutinis ir nepataisomas žingsnis. Jei ten gyvendamas, pamatysi, kad dvasiniam luomui netinki, kad jis Tau per sunkus, visuomet gali išstoti ir pradėti ką kita studijuoti. Tada galėtum pasirinktoji šakoj daug uoliau ir ramiau studijuoti. Kokios dabar gali būti Tavo studijos, jei vis galvoji, kad, tapęs pilnametis, jas nutrauksi?

Manau, kad esi nepakankamai energingas. Turi gerbti, žinoma, savo tėvus, bet jei Viešpats Tave šaukia, Jo turi labiau klausyti, negu tėvų. Toks greitas Tavo nusileidimas tėvams mane verčia abejoti, ar tikrai turi pašaukimą į dvasinį luomą. Gali šiek tiek pastudijuoti, bet jeigu vis galvosi apie seminariją ir savo studijose jausiesi nelaimingas, turėk drąsos ir energijos ginti savo teises. Jei Dievas tikrai Tave šaukia, tėvai turės nusileisti.

Kas yra pašaukimas

Kaip galima įsitikinti, ar tikrai turi pašaukimą? Nereikia manyti, kad pašaukimas būtinai turi būti koks ypatingas smarkus traukimas, be jokio svyravimo, be jokio abejojimo. Jeigu supranti kokio nors pašaukimo reikšmę ir vertę, jei tikiesi, kad turėsi jėgų jį pasiekti ir jame gyventi, tai to ir užtenka. Abejotųjų ir visokių pagundų gali būti visuomet. Jos gal pasibaigs, tik pasiekus tą pašaukimą.

Pirmiausia, renkantis pašaukimą, reikia turėti gerą tikslą. Jei kas rinktųsi kokį nors pašaukimą tik, kad turėtų patogų gyvenimą, kad uždirbtų daug pinigų, tikslas nebūtų pakankamai geras ir kilnus. Pinigai gali būti tik priemonė, bet ne tikslas. Jei Tu galvoji apie kunigystę dėl to, kad manai, jog atsikėlus Lietuvai, reikės kunigų, nes

dabar daug jų iššudyta, daug į Sibirą išvežta, Tavo tikslas yra geras. Juk iš tikrųjų mums reikės atstatyti ne tik ekonominį, bet ir dvasinį Lietuvos gyvenimą, kuris komunistų bus susilpnintas ir suardytas. Tam tikslui reikės daug ir gerai pasiruošusių žmonių.

Bet suprasti pašaukimo vertę ir turėti gerą tikslą dar nepakanka. Reikia turėti galimybę, reikia turėti priemonių jam pasiekti. Kas tos galimybės ir priemonių neturi, negalima sakyti, kad jis turėtų pašaukimą. Pav., jei kas nori būti medikas, bet neturi nė cento kišenėje ilgoms studijoms arba nualpsta, tik pamatęs žaizdą ar kraują, tas neturi pašaukimo būti mediku. Jei kuris labai nori būti karininku, bet per nelaimę yra netekęs rankos ar kojos, tad neturi pašaukimo būti karininku. Jei kas norėtų būti kunigas, bet būtų labai negabus, baigęs maža mokslo, jis neturi pašaukimo būti kunigu. Taigi, vien noro nepakanka.

Nematomi apaštalai

Jei kas turi palinkimą į dvasinį luomą, bet negali pasiekti kunigystės tik dėl per mažo mokslo ar gabumų trūkumo, yra dar kitas kelias. Jei jis negali būti kunigu, gali būti vienuoliu - broliuku. Nors žmonėms šis luomas atrodo žemesnis už kunigystę, bet Dievo akyse gali būti net priešingai. Juk nesvarbu, kokią rolę kas scenoje vaidina, bet kaip ją atlieka. Gyvenimas yra scena, nuo kurios karaliaus rolę vaidinąs gali būti nušvilptas, o piemenėlio — laurais apvainikuotas. Broliukai nelaike Mišių, ne-

klauso išpažinčių, nesako pamokslų, nes jie nėra kunigai, bet susiriša su vienuolija tokiais pačiais įžadais, kaip ir vienuoliai kunigai. Jie atlieka įvairius rankų darbus, kurie yra nemažiau reikalingi, negu kunigų dvasiniai darbai. Juk jeigu niekas neišvirtų valgyti, jei niekas nepasiūtų rūbų, tai nė kunigai negalėtų atlikti savo darbų.

Vienuolio broliuko kelias į tobulybę gal yra dar saugesnis, negu kunigo. Kunigas gali lengviau pakilti į puikybę, užsiimdamas įvairiais garbingais darbais, žavėdamas žmones savo pamokslais, konferencijomis, puikiais rašiniais. Fizinis darbas taip nekelia žmogaus į puikybę, todėl yra lengviau išlaikyti gerą intenciją: dirbti ne savo, bet Dievo garbei ir kitų naudai.

Taigi, dabar yra ne laikas pasinerti materializme, patogumų ieškojime, dolerių kalime. Jei tikime, kad Lietuva kartą bus laisva, jei mes ryžtamės jai grįžti, turime pasiruošti, kad būtume jai naudingi. Kai kurie, žinoma, galės padėti ir pinigų, kiti ruošiasi tapti įvairiais profesionalais: inžinieriais, gydytojais, teisininkais. Jie bus labai naudingi mūsų tėvynei. Bet jau minėjome, kad reikės gydyti ne tik suvargusių tautiečių kūnus, bet ir jų sielas. O tų sielų gydytojų — kunigų turime taip maža. Jau nuoliai, sužavėti Amerikos ar kito krašto patogaus gyvenimo, paskęsta materializme, vaikosi beverčius dalykus, užmiršta idealus ir nepagalvoja apie tai, kas aukščiau. Vertėtų susimąstyti, pagalvoti ir pasiryžti.

Juozas Vaišnys, S. J.

KELIONĖ Į PAŽADĖTAJĄ ŽEMĘ **(Tremties Vaizdelis)**

Dar karšta Bavarijos rudenio saulė kaitina geležinkelio stoties ir aplinkinių namų dulkėtus griuvėsius. Iš požeminio perėjimo laiptais aukštyn skubėdama kemšasi, grūdasi žmonių minia. Toje minioje akysna krinta kelios moterys, kurios kitų spaudžiamos ir aplenkiamos, labai pamažu kopia

aukštyn. Tai išblyškusi senelė, kuriai, tvirtai paėmusios už rankų, dvi kaimynės padeda kopti, senelės marti su sunkiu lagaminu ir dukrelė Aldutė už rankos vedina.

— Marija, — taria marti vienai kaimynei — paimk mano lagaminą, aš bėgu su Aldute traukinin užimti vietos. Jei taip ei-

sim, tai nė senelė negaus sėstis.

Perdavusi savo nešulį, ji tekina ima bėgti laiptais.

Visos moterys yra tremtinės iš sodžiaus ant Nemuno kranto. Dabar jos turi keltis į kitą tremtinių stovyklą. Senelė, kurios sūnų bolševikai sušaudė, buvo paliegusi, bet pasiliko mylinti savo martelę. Nesiskundė ji savo vargais ir nedejavo. Ir dabar, sunkiai kopdama laiptais, tyliai, tyliai širdyje kalbėjo maldą ir galvojo, kaip mūsų Viešpats su kryžiumi ant pečių turėjo kopti į Kalvarijos kalną. „Tu žinai, Viešpatie, kodėl taip yra ir nereikia, kad kas tavęs klausytų“, — kartojo ji mintimis žodžius, skaitytus maldaknygėje.

Į naują stovyklą senelė atvyko dar silpnė. Mažame kambarėly turėjo jos visos trys sutilpti. Dabar ji jau nebegalėjo palikti savo lovos ir išeiti į „Dievo saulutę“, kaip ji mėgdavo sakyti. Vienintelis jos dienų nuskaidrinimas liko mažoji šešiametė Aldutė. Dažnai ji sėdėdavo ant lovos krašto prie sergančios senelės ir klausydavo jos pasakojimų apie paliktą ant plataus Nemuno kranto žaliają sodybą, apsuptą žydinčių sodų, plačiašakių ažuolų pavėsiuose skendinčią. Deja, dabar ten maskoliai keikiasi..

— Aldute, — tarė kartą senelė — ar tu žinai, kad visai arti diena, kada aš keliausiu į mūsų Tėviškėlę?...

— Prie Nemuno?

— Gaila, ne! Bet ji yra daug, daug gražesnė, negu ta, apie kurią aš tau pasakojau. Ji yra amžinoji mūsų Tėvynė. Kas į ją sugrįžta, tam nereikia bijoti, kad kada nors ją praras. Ten nei bolševikų, nei kitų blogų žmonių nėra. Ten Viešpats Jėzus ir Marija. Jie mus myli ir pasiilgsta, mūsų belaukdami. Ten visi dangaus šventieji ir visi Dievo angelai auksinėmis kanklėmis skambina ir negali atsидžiaugti Dievu, todėl vis gieda „Alleluja“. Matai, dukrele, čia ne pasaka. Taip yra šventam Rašte parašyta...

— Jei jau tu, močiute, rengiesi važiuoti, paimk ir mane. Ką aš čia veiksiu viena be tavęs, — liūdnai taria Aldutė.

— Ne, Aldute! Tu turi palaukti, kol galėsi vėl grįžti ant Nemuno kranto į savo gimtinę. Tau reikia parvažiuoti į Lietuvą ir pamatyti, kokia ji graži. Ten, pakelėje prie

sodo tu rasi dar savo diedulio pastatytą ažuolinį kryžių Atsimink prie jo pasimelsti už mane. Bet ir Lietuvon sugrįžus neužmiršk, kad aš tavęs lauksiu ten, aukštai, kur renkasi visi geri žmonės.

Po dviejų dienų senelė mirė, galima sakyti, ant klebono rankų. Jos skaudi auka pasibaigė. Ant išbalusio ir sudžiūvusio, raukšlėto veido buvo nuriedėjusių ašarų žymės. Klebonas, marti, keletas kaimynų ir Aldutė su sudėtomis maldai rankutėmis, kaip ją senelė mokė, stovėjo prieš didžią, nebylę mirties paslaptį. Kiekvienas galvojo apie savo kelio pabaigą, apie amžinybę ir šio gyvenimo menkumą, kuris niekas kitas, kaip mirties grobis... Tik niekas nepagalvojo, niekas nepamanė, kad senelės gyvenimo ir mirties skausmo ašaros, susijungusios į vieną išganymo srovę su Kristaus ir visų Dievo vaikų išverktomis ašaromis, plaudamos nuodėmingosios žmonijos nusikaltimo dėmes, nuplaukė į amžinojo gyvenimo okeanus. Ta srovė gaivina ir prislėgtą Lietuvą, gydo jos žaizdas ir daigina naujo gyvenimo sėklą. Reikia, kad ji gaivintų ir visas žemės tautas.

Pagaliau klebonas padarė didelį kryžiaus ženklą ir pirmasis, taip sau, lyg neturėdamas ko kalbėti, kreipėsi į Aldutę:

— Na, ar negaila senelės?

— Labai gaila...

— Netikiu. Jei gailėtų, verktumei...

— Ko aš turiu verkti, jei ji iškeliaavo į daug gražesnę tėvynę už Lietuvą. Ten nė bolševikų nėra. Ten angelai ir dangaus šventieji su Marija ją pasitiko...

— Tai reikėjo ir tau su ja kartu keliauti.

— Ji manęs prašė, kad aš sugrįžčiau į Lietuvą ir už ją pasimelsčiau prie senelio kryžiaus. Ji pažadėjo iš Lietuvos mane atsiimti.

— Dievas žino, dukrele, ar tau teks kada nors tą Lietuvą pamatyti, — labai liūdnai tarė motina.

Klebono rimtas, beveik rūstus veidas suspindo giedria šypsena:

— Būk tikra, motin! Aldutė tikrai išvys savo Pažadėtąją Žemę — Lietuvą.

K.Vabalkšnis.

MŪSŲ TALKININKAI

Džiugu žinoti, kad Skaitytojai mūsų darbu yra patenkinti, jam pritaria ir jį remia. Praėjusių metų gale paskelbtas "L. L." platinimo vėjus atnešė gražių rezultatų. Platintojams buvo paskirtos ir dovanos, bet visuomet žinojome, kad jie dirba ne dovanai laimėti, o, skleidžiant lietuvišką žodį, padėti savo tautiečiams. Tai matyti ir iš platintojų laiškų. Viena uoliausių platintojų, E. Pauliukonienė, rašo: "Platindama "L. L.", noriu apaštalauti tautiečių tarpe, lyg įprasinti tremties metą. Sugaištą laiką aukoju Aukščiausiam, kaip malda už patirtą Jo globą, kurią jaučiau baisiomis karo dienomis iki laimingo savo gausios šeimos perkėlimo į šią šalį. Esu dėkinga, kad suteikėte man progą prisidėti prie jūsų didelio darbo savo maža auka — "L. L." platinimu".

Platinimo vajuje dalyvavo kelios dešimtys skaitytojų. Čia paminėsime daugiausia išplatinusiųjų pavardes, skliausteliuose pa-

žymėdami, kiek egzempliorių išplatino. J. Jonikas, Chicago (229), E. Pauliukonienė, Worcester (170), V. Aušrotas, Toronto (114), V. Rūbas, Cicero (85), P. Kušlikas, Toronto (50), J. Pleinys, Hamilton (42),

E. Pauliukonienė

kun. A. Sabas, Sudbury (40), A. Kavaliūnas, Chicago (36), K. Keblinskienė, Brockton (36), K. Bradūnas, Baltimore (32), Ses. M. Berarda, Philadelphia (31), R. Gesnerytė, London, Ont. (30), kun. J. Dakinevičius,, Seattle, Wa. (24), Mot. M. Immaculata, Baltimore, Md. (24), O. Rasinskienė, Cicero (21), E. Vilutis, E. Chicago (21), kun. P. Bačinskas, Australija (20), kun. V. Balčiūnas, Roma (18), J. Razauskas, Windsor, Ont. (16), E. Dambriūnienė, Philadelphia (15), kun. V. Pikturna, Brooklyn (15), K. Matkevičius, Hamilton (15), kun. M. Vembrė, Stoughton, Mass. (15), kun. J. Klimas, S. Boston (13). Maždaug po 10 egzempliorių išplatino: kun. S. Raila, Phila.; kun. dr. P. Aleksa, Portland; kun. A. Stanevičius, Chicago; J. Navickas, Anglija; J. Sodaitis, Brooklyn; P. Spetyla, Springfield, 111.; A. Giedraitis, New Britain; Z. Miliauskienė, Cicero; P. Sapalas, Chicago; O. Vaitkevičius, S. Boston; K. Bacanskas, Anglija; E. Paurazienė, Detroit. Šiems platintojams, o taip pat ir kitiems, mažiau išplatinusiems, kurių dėl vietos stokos negalime paminėti, labai nuoširdžiai dėkojame.

Juozas Jonikas

Šia proga norime dar kartą padėkoti ir mūsų atstovams, gyvenantiems įvairiose pasaulio šalyse: kun. J. Steponaičiui (Anglijoje), T. P. Braziui, M.I.C. (Argentinoje), T. S. Gaideliui, S. J. (Australijoje), T. J. Aranauskui, S. J. (Belgijoje), kun. K. Miliauskui (Brazilijoje), T. S. Kulbiui, S. J. ir T. J. Kubiliui, S. J. (Kanadoje), kun. N. Saldukui, S. J. B. (Kolumbijoje), T. K. Pečkiui, S. J. (Prancūzijoje), kun. dr. J. Navickui (Šveicarijoje), T. V. Mikalauskui, S. J. ir T. J. Bružikui, S. J. (Urugvajuje), kun. A. Sabaliauskui, S. J. B. (Venecueloje), T. P. Dauginčiui, S. J. (Vokietijoje). Jų visų adresai buvo šių metų "L. L." 2-me numeryje. Pranešame mūsų naujo atstovo Austrijoje adresą: Mons. Kl. Razminas, Zams b. Landeck 44, Tirol, Austria. Per šiuos atstovus galite užsisakyti laikraštį ir jiems siųsti prenumeratos pinigus. Kai kurie jų yra taip pat daug egzempliorių išplatinę, bet jų pavardžių tarp platintojų nedėjome, nes sunku žinoti, kiek jie patys yra išplatinę ir kiek prenumeratų patys skaitytojais jiems yra atsiuntę.

Laimėjusieji pirmas tris vietas pasirinko pinigines dovanas: I—\$150, II—\$100, III — \$50. Kiti gaus dovanų knygomis. Trumpai supažindinsime skaitytojus su trimis laimėtojais.

Juozas Jonikas laikraščių platinimo darbą pradėjo dar Lietuvoje. Kartą ir ten laimėjo pirmą dovaną, išplatinęs 350 "Liurdo" egzempliorių. Lietuvoje daugiausia užsiėmė gyvulininkyste. Kaip Lietuvoje, taip ir tremtyje, nežiūrint sunkaus darbo, suranda laiko ir spaudos platinimui. Čikagoje pėsčias apėjo daugelį šeimų ir surinko tokį didelį skaičių skaitytojų. Turi gražią šeimą. Šiais metais šventė sidabrinį moterystės jubiliejų.

E. Pauliukonienė Lietuvoje buvo mokytoja. Kaip ji platino "L. L." aprašo pati savo laiške. "Pradėjau skaityti "L. L." dar Vokietijoje. Praeitais metais pavasari atvykusi į Ameriką, gavau vieną numerį pasiskaityti iš savo pažįstamos. Laikraštis man patiko, ir pasiryžau jį paplatinti tarp savo pažįstamų. Neturėjau jokios minties dalyvauti konkurse. Tik kai pavyko surinkti

kelias dešimtis prenumeratų, tada atėjo mintis ir man pamėginti laimėti premiją. Sąlygos nebuvo palankios. Laiko labai mažai. Penkias dienas dirbu fabrike, o šeštadieniais — šeštadieninėje mokykloje. Nors mano šeima ir gausi (6 vaikai), bet jie dar negalėjo man talkininkauti, nes vyriausias

Vytis Aušrotas

sūnus tik 12 metų. Buvau vaikščiojanti prenumeratų rinkėja: išnaudojau kiekvieną progą — susirinkimus, pobūvius. Kalbindavau visus pažįstamus, sutiktus gatvėje, kiekvieną svečią, atsilankiusį į mūsų butą. Kai surinkdavau didesnę prenumeratų kiekį, tai iki vėlyvos nakties sėdėdavau, kol parengdavau išsiuntimui, nors akys merkėsi ir rytoj vėl laukė čirškianti mašina prie darbo."

Tikrai daug pasiaukojimo parodė ši spaudos apaštale. Kai kas galėtų pamanyti, kad gal tik dėl premijos ji dirbo. Klystų. Štai kaip ji yra pasiryžusi sunaudoti gautą premiją: "Esu numačiusi 25 dolerius paaukoti Putnamo seselėms, kitus 25 skirti vienam lituanistui, o likusiais, atskaičius išlaidas, paremti lietuvišką spaudą."

Vytautas Aušrotas, dar jaunas vyras, Kanadoje yra pasižymėjęs spaudos platinimo darbe. Platina ne tik "L. L.", bet ir kitus įvairius laikraščius bei žurnalus. Sako, kad jam daug padedanti ir jo žmona Sigita. Taip pat esąs dėkingas ir kun. klebonui P. Ažubaliui, priminusiam parapijiečiams, kad užsisakytų "L. L.". Jis mano, kad Toronte skaitytojų skaičius dar kelis kartus galės pakilti, nes "L. L." turėtų lankyti kiekvieną lietuvišką šeimą.

Esame įsitikinę, kad šie spaudos apaštalai ir toliau uoliai varys pradėtą darbą, prisidėdami prie mūsų Tėvynės religinio ir tautinio atgimimo. Nuoširdžiai dėkojame ir visiems gerb. Kunigams Klebonams, kurie savo parapijose remia "L. L." platinimą. Tik dirbdami visi drauge, galėsime artėti prie savo kilnių idealų.

Redakcija ir Administracija

KAIP LAIMĖTI DRAUGŲ IR BŪTI ĮTAKINGAM

To vardo knygos autorius, Dale Carnegie, yra vienas žymiausių asmenų suaugusių švietimo srityje Jungt. Valstybėse. Per paskutiniuosius 33 metus 50.000 prekybininkų ir kitų profesijų žmonių — tarp jų nevienas žinomų visame krašte — yra perėję jo efektyvios kalbos ir santykiavimo su žmonėmis kursus New Yorke: vidutiniai po pusantro tūkstančio kasmet! Daugybė padėkos laišku kalba apie stebėtinus rezultatus. P. Carnegie maloniai sutiko, kad "Laiškų Lietuviams" skaitytojais būtų supažindinti su jo įdomiu gyvenimu ir dar įdomesniu institutu. Knyga "How to Win Friends and Influence People" panaudota, leidyklai Simon and Schuster, Inc. sutikus.

Mokykloje

Dale Carnegie gimė ūkininko šeimoje, Missouri valstybėje. Dėl tėvų neturto vaikinui teko kasdien tris mylias joti į kolegiją ir namie melžti karves. Mokykloje nutarė laimėti iškalbos varžybas. Ištiesi mėnesiai buvo paskirti jom pasirengti. Dale lavinosi sakyti savo kalbas, sėdėdamas balne pakeičiantis į mokyklą ir melždamas karves. Nežiūrint viso to kruopštumo ir pasirengimo, varžybos atnešė pralaimėjimą po pralaimėjimo. Jaunuoliui tai buvo skaudus smūgis; buvo begalvojęs net nusižudyti. Tačiau netikėtai visa pasikeitė: Dale pradėjo laimėti kiekvienose varžybose. Kiti studentai, paprašę jo pagalbos ir patarimo, irgi pradėjo išeiti laimėtojais-

Išėjus į gyvenimą

Negalėdamas reikiamai baigti kolegijos, Dale išėjo ieškoti uždarbio. Pradžioje buvo Armour ir Co. agentu, pardavinėdamas firmos gaminius, vėliau važinėjo iš miesto į miestą artistu, paskui vėl vertėsi kaip sunkvežimių pardavimo bendrovės agentas. Tačiau toks gyvenimas jam nebuvo mielas. Dar būdamas studentu, svajojo būti rašy-

toju. Metęs visa kita į šalį, nutarė dienomis rašyti, užsidirbdamas pragyvenimą, kaip mokytojas vakariniuose kursuose. Tačiau ką tuose kursuose dėstyti?

Stebėtini rezultatai

Peržvelgęs savo studijas kolegijoje, pamatė, jog įgyta praktika, ruošiantis viešos kalbos varžyboms, buvo davusi daug daugiau pasitikėjimo, drašos ir pasisekimo jo vėlesniame gyvenime, negu visi kiti studijuoti dalykai kartu. Kreipėsi tad į Y.M.C.A.'os vedamas mokyklas New Yorke, pasiūlydamas duoti viešo kalbėjimo kursus prekybininkams. Bet mokyklų vadovybė nemanė, kad iš tokių kursų daug kas išeitų; jie patys buvo bandę panašų dalyką organizuoti, tačiau be žymesnio pasisekimo. Y.M.C.A.'i nesutikus duoti net dviejų dolerių už vakarą, Carnegie pradėjo kursus vien už atlyginimą, kuris vadovybei liks, atskaičius visas kitas išlaidas. Ir štai po trijų metų minėtų mokyklų vadovybė buvo bemokanti 30 dolerių už kiekvieną vakarą! Dale Carnegie netrukus išgarsėjo ir buvo kviečiamas į kitus miestus Amerikoje, vėliau net į Londoną ir Paryžių.

Iš kurtas pasisekimas?

Į tai geriausiai gali atsakyti prieš kurį laiką Čikagos universiteto ir Y.M.C.A.'os mokyklų surengtas apklausinėjimas. Šimtams įvairiausių suaugusių žmonių buvo pastatyti iš anksto kruopščiai paruošti klausimai, norint sužinoti, kuo jie labiausiai domisi ir ką norėtų, aplinkybėms leidus, studijuoti. Apklausinėjimas tęsėsi dve-

jus metus ir kaštavo 25.000 dol. Rezultatai: pirmoje vietoje — sveikata, antroje — santykiavimas su žmonėmis: kaip laimėti kitus savo galvosena, kaip patraukti kitų dėmesį, kaip būti įtakingam ir t.t. Tai matydamos, apklausinėjimo komitetas nutarė tam dalykui, kuriuo žmonės taip domisi, suorganizuoti kursus. Tačiau perėję geriausias krašto bibliotekas, negalėjo rasti nė vienos knygos, kurią būtų galėję panaudoti, kaip vadovą. Per šimtmečius buvo išstisios lentynos prirašytos lotynų k. gramatikų, aukštosios matematikos vadovėlių ir t.t., tačiau apie santykiavimą su žmonėmis kasdieniniame gyvenime nebuvo parašyta nė vienos tinkamos knygos!

Dale žinojo iš patyrimo, jog tai buvo tiesa. Neradęs praktiško vadovo savo kursams, jis pats nutarė tokį parašyti. Ne sukurti naują teoriją, bet surinkti, ką amžiams bėgant žmonės yra patyrę apie draugų laimėjimą ir įtaką kitiems. Jis pats su samdytu specialistu panašiam tyrinėjimui išstisus mėnesius rausėsi bibliotekose po garsių psichologų veikalus, žymių žmonių biografijas, pradėdant Cezariu ir baigiant Edisonu; peržiūrėjo eilę straipsnių atitinkamuose žurnaluose. Buvo aplankyti tokie vyrai kaip F. D. Rooseveltas ir Marconi, nesigailėta nei laiko nei pinigų.

Įdomi laboratorija

Iš šios surinktos medžiagos Carnegie parašė trumpą paskaitą, kurią naudojo iš metų į metus savo kursuose. Po paskaitos jis liepdavo klausytojams grįžti prie savo užsiėmimų, bandyti elgtis pagal paskaitoje girdėtus principus ir pavyzdžius ir, po kurio laiko grįžus, viešai klasėje papasakoti savo patyrimus. Ir tie žmonės — vyrai ir moterys — nepaprastai sudominti tokia laboratorija, bandydavo pritaikinti duotas taisykles savo kasdieninėje aplinkumoje ir jau po keletos dienų galėdavo kursuose pasakoti apie visai nelauktus rezultatus. Štai pora pavyzdžių:

Connecticuto advokatas

Carnegie tarp kitko duoda šešias taisykles, jei kas nori būti kitų mėgiamas. Viena iš jų — **leisk kitam pamatyti, kad jį įvertini**. Taip vienas Connecticuto advoka-

tas, neseniai pradėjęs lankyti kursus, nuvyko į Long Island aplankyti pažįstamų. Žmona išėjo pas kitus saviškius, palikdama jį vieną su senyva teta. Advokatas po poros dienų turėjo klasėje papasakoti apie savo patyrimus su kitų įvertinimu. Nutarė tad išbandyti su ta sena teta.

— Tamstos namai statyti 1890 metais, jei gerai pamenu, — paklausė.

— Taip, lygiai 1890.

— Jie man primena namus, kuriuose gimiau. Tikrai gražūs namai. Puikiai pastatyti. Erdvūs. Žinote, dabar tokių namų nebėsto.

— Tikra tiesa, — sutiko senoji. — Jau niems žmonėms nūdien nerūpi gražūs namai. Visa, kas jiems imponuoja, tai mažas butas, elektrinė šaldomoji dėžė ir lakstymas automobiliais!

— Tai pasakiški namai, — tęsė teta, ir jos balsas virpėjo senų dienų prisiminimais. — Jie statyti su atsidėjimu ir meile. Mano vyras ir aš dažnai kalbėjoms ir planavome, juos statydami. Nereikėjo mudiem architektų...

— Po to, — pasakojo advokatas vėliau kursų lankytojams, — teta aprodė man savo namus, baldus ir kitas brangenybes. Pagaliau nuvedė mane į garažą kieme. Jame stovėjo dar visai naujas automobilis.

— Mano vyras nupirko šią mašiną, trumpai prieš mirdamas. Tamsta įvertini gerus dalykus. Aš ją tamstai dovanuju.

— Bet, tetuty, ką Jūs manot?! Aš įvertinu Jūsų duosnumą. Tačiau tokios dovanos priimti negaliu. Nesu Jums tiesioginis giminė. Tamsta, be abejo, turite artimų giminaičių, kurie norėtų gauti mašiną.

— Giminaičių ! — pasipiktinusi balsu šūktelėjo. — Taip, aš turiu giminaičių, kurie tik ir laukia mano mirties, kad galėtų gauti automobilį. Bet jie jo negaus!

— Na, jei nenorite palikti jiems, tai galite gera kaina parduoti.

— Parduoti! — senos moters balsas drebėjo. — Manot, kad aš galėčiau parduoti automobilį, man vyro nupirktą, ir matyti kaip svetimi juo iš gatvės į gatvę važinėja? Nė nesapnuoju parduoti! Jį atiduodu Tamstai ! Tamsta mokate įvertinti puikius dalykus.

Advokatas negalėjo nepriimti dovanos, moters neižeidęs. Gyvendama vienui viena savo pačios su vyru planuotuose namuose, tarp jos širdžiai brangių baldų ir kitų retybių, ji troško trupučiuo įvertinimo, trupučio šilimos, — tačiau niekas to jai neparodė. Ir štai, atsiradus žmogui, ją supratu- siam ir įvertinusiame, senoji nerado geres- nės dovanos, kaip naujas automobilis!

New Yorko akcijų maineiva

Carnegie tarp kitko pataria prekybinin- kams tokį receptą: kelioliką kartų per die- ną nusišypsoti kam nors, paskui po savai- tės ateiti ir papasakoti apie rezultatus. Iš- davos tikrai įdomios. Štai Vilhelmo B. Steinhardto, stambaus New Yorko akcijų mainevos, laiškas:

—Esu vedęs jau aštuoniolika metų, — rašo jis, — bet per visą tą laiką retai kada nusišypsodavau savo žmonai. Visa, ką prieš išeidamas prie savo verslo rytais su ja kalbėdavau, retai teprašokdavo porą de- šimčių žodžių. Nedaug tebuvo tokių paniu- relių mūsų gatvėje, kaip aš. Tamstai pa- prašius sekantį kartą papasakoti apie savo patyrimą su šypsojimusi, nutariau savaitę pabandyti. Taigi, kitą rytą šukuodamasis pažvelgiau veidrodyje į savo apsiniaukusį veidą ir tariau: “Viliau, šiandien tu turi nubraukti į šalį tą tavo rūkščią miną. Tau reikia nusišypsoti. Pradėk tai tuojau pat!” Sėsdamas pusryčių, šypsodamasis pasvei- kinau žmoną: “Labą rytą, širdute!” Tams- ta buvai išpėjęs mane, jog ją toks mano elgesys, gal būt, nustebins. Žinot, žmona daug stipriau reagavo! Visa nustebusi, pra-

džioje buvo tiesiog be žado! Aš pasakiau, kad ateity galinti to iš manęs laukti, kaip įprasto dalyko. Dabar jau antras mėnuo, kaip kasdien laikau duotą pažadą. Tiedu mėnesiai atnešė į mudviejų namus daugiau laimės ir džiaugsmo, negu ištisi praėjusieji metai. Taip pat netrukus pastebėjau, jog kiekvienas ir man šypsojosi. Ateinančius pas mane su skundais ir kitais reikalais aš priimu dabar giedria nuotaika, šypsodama- sis. Stebiuos, kad jie daug greičiau ir uoliau vykdo mano patarimus ir įsakymus. Turiu konstatuoti, jog šypsena man neša dole- rius, daug dolerių kasdien.

Naudinga ir įdomi knyga

Dale Carnegie pradėjo savo kursų, at- spausdinęs pagrindines taisykles ant mažo lapuko. Kitą semestrą reikėjo jau dides- nio lapo. Vėliau, kursantų išgyventiems pavyzdžiams daugėjant, kiekvienai taisyk- lei teko skirti atskirą knygutę. Galų gale buvo išleista ištisa knyga, sulaukusi nevie- nos naujos laidos.

Knyga rekomenduotina ne vien dėl jos didelės naudos, — nesvarbu, kokia bebūtų skaitytojo profesija, — bet ir dėl įdomių, iš kasdieninio konkretaus gyvenimo paimtų pavyzdžių. Angliškai kalbą, galvodami apie dovanas įvairiomis progomis, neturėtų pa- miršti ir minėtos knygos. Antraštė ir leidė- jai : Dale Carnegie, How to Win Friends and Influence People. Published by Simon and Schuster, Inc. Rockefeller Center, 1230 Sixth Avenue, New York 20, N. Y.

A. Tamošaitis, S. J.

KAS MANE NUSTEBINO AMERIKOJE

Pirmiausia Grand Rapids, Michigano valstybėje. Atseit, miestas, kurs apšauktas, kad ten lietuviškumas merdi. Merdėjimas merdėjimu, bet faktai faktais. Pasisakysiu atvirai, nei aš to merdėjimo ieškinėjau nei tų faktų. Radau, mačiau — ir viskas. Tai- gi, ten atsitiktinai užėjus tris šeimas (nega- lėčiau guldyti galvos, kad nėra ir daugiau), tris šeimas, kur tėvai, vaikai ir vaikų vaikai moka lietuviškai, vadinasi, visos trys kar- tos.

Tokių faktų Čikagoje bus žymiai dau- giau. Čia aš kartą ėmiau angliškai kalbinti

Amerikoje gimusios motinos dukterį, ma- nydamas, kad su ja kitaip nesusikalbėsiąs, mat, mergaitė buvo ūgtelėjusi ir lankė aukš- tesniąją mokyklą. “Kalbėk su ja lietuviš- kai”, mane nustebino jos motina! Dar gra- žesnis dalykas buvo Baltimorėje. Kadangi pavardė itališka, tai pradėjau angliškai. Amerikietė motina tuoj prašneko lietuviš- kai. Kadangi tėvas nelietuvių kilimo, tai, manau, sau, duktė kalbės tik Amerikos kal- ba. “Ką, tamsta, ji moka puikiai lietuviš- kai !” Iš tikrųjų mergaitė lietuviškai, kaip riešutus krimto. “Kur išmokai, juk namie

tik angliškai?” — “Mokykloje. Seselės išmokė”, drašiai atsakė.

Taigi, nustebino trys kartos. Antras dalykas tai rūtos. Vaikštinėju Waterburio klebonijos darželyje, ogi... lietuviškos rūtos! “Kur, kaip?” — klausiu šeiminkės. “Atvežtos iš Lietuvos”, — atsako, — “mūsų parapijoje daug kas turi”. Tur būt, gerai pašniukštinėjus, Amerikos plotuose būtų galima rasti tų pačių augalų, bet tai laukinės rūtos ir neturi tos reikšmės bei pagarbos, kaip lietuviškos. Mūsų brangioji gėlė angliškai tariama “rū” (rašoma “rue”). Lietuviškas jos vardas yra iš lotyniško “rūta”, kuris yra kilęs iš graikiško žodžio.

Trečias dalykas tai bažnyčios. Kitą tokią gryną, gražią ir brangią gotinio stiliaus bažnyčią, kaip Baltimorės lietuvių, vargu ar berasi visoje Amerikoje. Tokie Dievo namai ir Europoje reti. Čikagos “Šventas Kryžius” yra lietuvių pasididžiavimas ir gali drašiai lenktyniauti su išpūdingiausiomis amerikiečių bažnyčiomis. Tokią dabar pastatyti reikėtų penketos milijonų dolerių. Seserų kazimieriečių Čikagos koplyčia yra tikra pažiba.

Vėl, tas Bostono giedojimas! “Pulkim ant kelių”, “Šventas Dieve”... visa bažnyčia... jungia, traukia, kelia... kaip Lietuvos žemėje... kur Amerikos lietuviai lopšyje margomis juostomis buvo vystomi... kur “Vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios” krikštyti... kur pirmą kartą “Viešpatie, nesu vertas, kad įeitum į mano širdį” ištarė...

Taigi, nuostabūs dalykai. Kitas pasakys, jog ne visur visos trys kartos lietuviškos, jog kartais ir su atvažiavusiais iš Lietuvos gimtąja kalba sunkiai susikalbėsi, jog ne visur yra rūtų, ne visos bažnyčios gražios, ne visur galėsi “Šventas Dieve” bendrai giedoti. Bet vis dėlto, ką aš parašiau, yra šventa tiesa.

Aplankęs nuostabias vietas ir išgirdęs nuostabių dalykų, negaliu atsikratyti minties, jog visa tai senosios kartos nuopelnas. Jaunieji yra krikščionys, katalikai tik senųjų nuopelnu. Visus tuos vyrus ir moteris aš nepaprastai gerbiu, juos iš visos širdies myliu. Manau, ir Tamsta, tėve Redaktoriau ?

Kun. Jonas Matusas

IDOMI ANKETA

Nei vienam ne paslaptis, kad tarp mūsų tautiečių yra nemaža atšalusių arba “šiaudinių” katalikų. Jie yra gimę iš katalikų tėvų, yra krikštyti, gal jaunystėje eidavo į bažnyčią ir prie sakramentų, bet dabar yra nutraukę ryšius su Bažnyčia. Kai kurie jų dar save vadina katalikais, bet savo tikybos visai nepraktikuoja, kiti sako esą visiškai bedieviai, o treči daugiau simpatizuoja kitoms religijoms. Tokių pasitaiko ir tarp senosios kartos žmonių, išemigravusių iš Lietuvos ir tarp dabar atvykusių.

Kokios yra šio atšalimo priežastys? Be abejo, jų yra įvairių, bet nė viena negali būti pakankama, kad žmogus be savo kaltės galėtų nutraukti ryšius su Bažnyčia. Žinoma, tie atšalėliai galvoja kitaip. Dažniausiai jie kaltina kitus.

Žinodami, kad “Laiškus Lietuviams” skaito ne tik uolūs katalikai, bet ir toliau esantieji nuo Bažnyčios, nutarėme kreiptis į visus nukatalikėjusius mūsų tautiečius, klausdami, dėl kokių priežasčių jie atšalo nuo Bažnyčios ir nutraukė su ja santykius. Rašykite visiškai laisvai ir atvirai. Pavardės galite ir nepasirašyti, bet jeigu pasirašysite, redakcija Jūsų pavardę laikys paslapyje.

Jūsų pasisakymai bus spausdinami ištiesai arba sutrumpinti su redakcijos atsakymu ir paaiškinimu. Jeigu atsakymas Jūsų pilnai nepatenkins, galite vėl rašyti. Tik norime pastebėti, kad kartais tie neaiškumai, tos netikėjimo priežastys ir kliūtys gali būti grynai asmeniškoms, didesnei skaitytojų daliai visiškai neįdomios. Jų, žinoma, laikraštyje negalime spausdinti, bet atsakysime privačiai, jei duosite savo adresą.

Taigi, laukiame Jūsų laiškų. Juos rašydami, gal patys surasite tai, ką dėl įvairiausių priežasčių esate praradę ir padėsite kitiems savo tautiečiams. Tikras ir gilus tikėjimas yra svarbiausias veiksnys žmogaus gyvenime. Be jo žmogus ne tik amžinos laimės nepasieks, bet dažniausiai ir šiame gyvenime bus nelaimingas, nes neras tinkamo atsakymo į kiekviename žingsnyje sutiktas problemas. Visas gyvenimas tokiam žmogui yra neatspėjama mįslė.

Redakcija